

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003274

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №57 від 03.01.2025 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дашкова Катерина Василівна

2. Kateryna V. Dashkova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 48112 Філологія (035 Філологія)

Дата захисту: 03-12-2024

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 7077

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01

Тема дисертації:

1. Лексико-семантичне поле DISASTER в медіатекстах екологічної спрямованості (на матеріалі англійської мови)
2. Lexico-semantic field DISASTER in environmental media texts (based on English language material)

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню лексико-семантичного поля DISASTER на матеріалі англійської мови. Основу роботи складає ілюстративний матеріал зібраний з електронних видань американських та британських ЗМІ, що були опубліковані у період з січня 2018-го року по червень 2023-го року. Теоретичну основу роботи становлять праці з семантики (Бодуен де Куртене, В. фон Гумбольдт, Ф. де Соссюр, Д. Шпербер, О. Есперсен, К.Мейер, О. Потебня), дослідження лексико-семантичного поля (А. Бондаренко, І.Багмут, О. Бондар, І. Вортнікова, О. Гасько, В. Жовтобрюх, І. Завальнюк, Н.Засанська, Н. Іваненко, В. Левицький, Л. Лисиченко, Н. Мех, К. Мікрюкова, Н. Павликівська, О. Павлушенко, О. Петрушенко та ін.), медіалінгвістики (Д.Сизонов, Л. Шевченко, Т. Храбан, Г. Почепцов, М. Мамич, В. Галич, А.В. Bell, U. Meinhof, J. Smith, J. Shumin, L. Puling, E. Ofori, B. Ott, C. Walter, K. Tyner, X. Qin). Наразі негайного вивчення потребують особливості конструювання лексико-семантичного поля DISASTER, виокремлення лексичних одиниць та визначення їх місця у структурі та ієрархії поля, аналіз частотності використання цих

лексичних одиниць у медіатекстах. На підставі аналізу наукових досліджень проведених українськими та зарубіжними мовознавцями нами було досліджено особливості системного складу мови, проаналізовано різні підходи до визначення термінологічно-методологічної бази дослідження, та визначено поняття лексико-семантичного поля як складної ієрархічної системи, де всі елементи вступають у зв'язок одне з одним та ядром поля. Виокремлено два мікрополя: natural disaster та human-caused disaster, визначено основні компоненти лексико-семантичного поля: ядро – архілексема DISASTER та її синонімічний ряд, центр – назви лексико-семантичних груп (landslide and avalanche/зсув і лавина; eruption/виверження, earthquake/землетрус; famine and drought/голод і посуха; hurricane, tornado, and cyclone/ураган, торнадо і циклон; precipitation and flooding/опаді і повінь; extreme temperature (heat and cold)/ екстремальна температура (спека і холод); wildfire/лісова пожежа; lightning/блискавка; agricultural disaster/сільськогосподарська катастрофа; climate change/зміна клімату; biodiversity loss/втрата біорізноманіття; violence and war/насильство і війна; industrial disaster/промислова катастрофа) та елементи, що входять до їх складу, периферія – найбільш віддалена складова, елементи якої можуть входити до складу інших лексико-семантичних полів. Виконано кількісний розрахунок частотності вживання лексичних одиниць за допомогою останньої версії веб-корпусу англійської мови English Web Corpus 2021 на базі платформи Sketch Engine, що дозволило нам виокремити дві групи частотності вживання лексичних одиниць у корпусі та у текстах масмедіа. Джерелом інформації слугували електронні онлайн видання, такі як BBC News, The Guardian, The Telegraph, The New York Times.

2. The dissertation is devoted to the study of the lexical-semantic field DISASTER on the material of the English-language media discourse on environmental topics. The basis of the work is illustrative material collected from electronic editions of American and British mass media writers, which were published in the period from January 2018 to June 2023. The theoretical basis of the work consists of works on semantics (Baudouin de Courtenay, V. von Humboldt, F. de Saussure, D. Sperber, O. Espersen, K. Meyer, O. Potebnia), research of the lexical-semantic field (A. Bondarenko, I Bagmut, O. Bondar, I. Vortnikova, O. Gasko, V. Zhovtobryukh, I. Zavalniuk, N. Zasanska, N. Ivanenko, V. Levitskyi, L. Lysychenko, N. Meh, K. Mikryukova, N. Pavlykivska, O. Pavlushenko, O. Petrushenko, and others), media linguistics (D. Sizonov, L. Shevchenko, T. Hraban, G. Pocheptsov, M. Mamych, V. Halych, A. Bell, U. Meinhof, J. Smith, J. Shumin, L. Puling, E. Ofori, B. Ott, C. Walter, K. Tyner, X. Qin). Currently, the peculiarities of the construction of the DISASTER lexical-semantic field, the identification of lexical units and the determination of their place in the structure and hierarchy of the field, the analysis of the frequency of use of these lexical units in media texts require immediate study. Based on the analysis of scientific research conducted by Ukrainian and foreign linguists, we investigated the peculiarities of the systemic composition of the language, analyzed different approaches to defining the terminological and methodological basis of the study, and defined the concept of the lexical-semantic field as a complex hierarchical system where all elements come into contact with each other and with the core of the field. Two microfields are singled out: natural disaster and human-caused disaster, the main components of the lexical-semantic field are defined: the core is the archiseme DISASTER and its synonyms, the center is the names of lexical-semantic groups (landslide and avalanche; eruption; earthquake; famine and drought; hurricane, tornado, and cyclone; precipitation and flooding; extreme temperature (heat and cold); wildfire; lightning; agricultural disaster; climate change; biodiversity loss; violence and war; industrial disaster) and the elements that make up their composition, the periphery is the most distant component, the elements of which can be part of other lexico-semantic fields. With the help of the latest version of English Web Corpus 2021 based on the Sketch Engine platform, we carried out a quantitative calculation of the frequency of use of lexical units in the corpus of texts, which allowed us to distinguish two groups of frequency. The electronic Internet publications The Guardian, The Telegraph, BBC News, and The New York Times served as a source of information.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Shkvorchenko, N., Talanova, L., Savchuk, H., Zhaboruke, I. & Dashkova, K. (2022). The structure of socio-political discourse in the information-type society. *Astra Salvensis*, No. 1. 79-95.
2. Дашкова, К. В., Шкворченко, Н. М. (2021). Лексико-семантична група "Avalanche" у сучасній англійській мові. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. Випуск 48. С. 97-100.
3. Дашкова, К. В., Шкворченко, Н. М. (2021). Лексико-семантична група "Flood" в сучасній англійській мові. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. Випуск 1 (45). С. 202-208.
4. Дашкова, К. В. (2024). Системно-структурна організація лексико-семантичної групи "landslide and avalanche" у складі лексико-семантичного поля "disaster" (на матеріалі англійської мови). *Закарпатські філологічні студії*. Випуск 33 (1). С. 220-227.
5. Дашкова, К. В. (2019). Поняття медіатексту в сучасній лінгвістичній науці. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету Одеса: Видавничий дім «Гельветика»*. Випуск 31. С. 46-50.
6. Dashkova, K. (2019). The concept of mediatext in modern linguistic. *Linguistic theory and practice: historical heritage, current issues and prospects: materials of the XIII International. scientific-practical conf., dedicated to the memory of Dr. Ph.D., Prof. V.G. Taranets, Odessa, December 13, 2019*. Odessa. P. 14-16.
7. Dashkova, K. (2020). The lexico-semantic field and its structure. *Materials of the Sixth All-Ukrainian Multidisciplinary Conference "Black Sea Scientific Studies"*, Odessa, May 15, 2020. Odessa. P. 174-176.
8. Дашкова, К. В. (2020). Поняття «лексико-семантичне поле» і його структура. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету: статті учасників шостої всеукр. наук.-практична конференція: «Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених»*. Одеса. Випуск 33. С. 56-60.
9. Дашкова, К. В. (2020). Лексико-семантичне поле як лінгвістичне явище. *Збірка матеріалів XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Лінгвістична теорія і практика: історична спадщина, актуальні проблеми та перспективи розвитку», присвяченій пам'яті доктора філологічних наук., професора В. Г. Таранця*. Одеса. С. 98-99.
10. Дашкова, К. В. (2021). До проблеми вивчення лексико-семантичних полів. *Збірка тез VII Всеукраїнської мультидисциплінарної конференції: «Чорноморські наукові студії»*. Одеса. С. 101-104.
11. Дашкова, К. В. (2021). Медіатекст як предмет вивчення медіалінгвістики. *Збірка тез VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених: «Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених»*. Одеса. С. 182-184.
12. Дашкова, К. В. (2022). Дискурс-аналіз як метод моделювання лексико-семантичного поля. *Матеріали VIII Всеукраїнської мультидисциплінарної конференції: «Чорноморські наукові студії*. Одеса. С. 174-178.
13. Дашкова, К. В. (2022). Лексико-семантична група Nuclear Disaster як складова лексико-семантичного поля Disaster у сучасній англійській мові. *Лабораторний практикум з віртуальними лабораторними стендами: навч. посібник. NOVABOOK*. С. 74-79.
14. Дашкова, К. В. (2024). Медіадискурс як об'єкт дослідження медіалінгвістики. *Abstracts of XXXIV International Scientific and Practical Conference*. Bilbao, Spain. P. 111-112.
15. Дашкова, К. В. (2024). Дослідження лексико-семантичного поля у сучасній лінгвістиці. *Abstracts of XXXIII International Scientific and Practical Conference*. Paris, France. P. 160-162.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкворченко Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Shkvorchenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7146-7244

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бігунова Наталія Олександрівна

2. Natalia O. Bigunova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9460-9700

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходченко Олександра Олексіївна

2. Oleksandra O. Pryhodchenko

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8468-2453

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кабанцева Надія Вікторівна

2. Nadiia V. Kabantseva

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5566-407X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оренчак Ольга Олексіївна

2. OLHA O. ORENCHAK

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7993-3986

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мізецька Віра Ярославівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мізецька Віра Ярославівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Зеленська Ольга Валентинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна